

ŽENA

List Bosanskohercegovačkog saveza žena u Švedskoj | Tidskrift utgiven av Bosnien och Hercegovinas Kvinnoriksförbund i Sverige

juni-decembar 2010. | 46-47

KVINNA

Föreningen Fruktdrycker

bjuder på
alkoholfritt alternativ

www.Fruktdrycker.se

Poštovani čitaoci!

Pred Vama je novi broj Žene. Ma koliko se trudili i željeli da naše novine izlaze češće i imaju aktuelniji sadržaj prisiljeni smo da se borimo sa preprekama koje utiču na češće štampanje. U svakom slučaju možemo biti zadovoljni da je naš list zadržao kvalitet informacija što nam je bio cilj od samoga osnivanja.

Na stranicama koje su pred Vama možete naći aktuelnosti koje su posljednjih mjeseci dominirale u BH Savezu žena. Ono što ja želim istaći i mislim da je izuzetno važno da stigne u sva naša udruženja jeste reportaža sa Marša mira i mogućnost da se sljedeće godine okupimo i organizujemo zajednički odlazak na ovaj izuzetno važan marš. Svojom prisutnošću pokazujemo koliko je sjećanje na sva dešavanja oko Srebrenice važno za svakoga od nas, bez obzira nalazili se u domovini ili u nekoj drugoj zemlji. Hvala Nermini i Lejli, ponosni smo na vas i na vašu inicijativu.

Naš savez je bio domaćin gostima iz BiH koji su na svojoj kratkoj turneji posjetili nekoliko udruženja i pružili bogat kulturno-umjetnički program a kruna njihovog gostovanja bila je kulturna manifestacija u Lidköpingu. Ogranak posao je urađen i opet su žene dokazale svoju snagu i sposobnost.

Senada Bešić

ŽENA - KVINNA

ISSN: 1650-5204

Broj/Nummer 46-47

Godina/Årgång 12

Juni/Lipanj – Decembar/Prosinac 2010.

List BH Saveza žena u Švedskoj

Prvi bosanskohercegovački ženski list izvan Bosne i Hercegovine

Prvi broj: april 1999.

Tidskrift utgiven av
Bosnien och Hercegovinas Kvinnoriksförbund i Sverige

Den första bosniska kvinnotidskriften utanför Bosnien och Hercegovina.

Första numret: april 1999

Izdavački savjet/Utgivningsråd:

Emina Čeđan (predsjednica)

Senada Bešić (potpredsjednica)

Fikret Babović

Amira Crnić

Sebiha Crnić

Hiba Čelik

Senadeta Fazlić

Ramiza Karamehmedović

Vahida Mehinović

Asima Pašalić

Jasminka Jasna Perić

Lejla Sijerčić

Nermina Sijerčić

Halisa Šaškin

Haris Tucaković

Mirsada Zahirović

Glavna i odgovorna urednica/Chefredaktör:

Senada Bešić

senada.besic@edu.varnamo.se

Grafički urednik/Grafisk redaktör:

Haris Tucaković

haris@bihsavezzena.com

Lektor za švedski/Korrekturläseare:

Lennart Karlsson

Adresa/Address:

Bosnien och Hercegovinas Kvinnoriksförbund i Sverige

Box 353, 541 28 Skövde, Sweden

Kontakt: +46 500 48 14 86

info@bihsavezzena.com

www.bihsavezzena.com | www.bhkrf.se

Org. nr: 866601-5824

Postgiro: 1269573-0

Tiraž/Upplaga: 1 000

Štampa/Tryck:

Vadsbo-Tryck AB, Mariestad

+46 501 101 97

Printed in Sweden

Naslovna strana/Framsida:

Anastasia Kabui & Meliha Turalić

Skövde, Rydskolan, 2010-10-13 (Foto: Haris T.)

Pokrenuli smo novu stranicu na adresi www.bhkrf.se baziranu na danas najpopularnijoj platformi za objavljivanje na Internetu – WordPress.

Dio učesnika iz Švedske na Maršu mira "Putem smrti do slobode" 2010.

Marš mira

Putem smrti do slobode

Tekst: Nermina SIJERČIĆ

Foto: Lejla SIJERČIĆ

Svake godine, kao i svi ostali, sjedila sam pored televizora i gledala direktni prenos iz Potočara. I svaki put sam razmišljala da i ja krenem na pohod Marš mira. Ove godine sam napokon smogla snage i bila jedan od skoro 7 000 učesnika.

Porodice žrtava rata Vlasenica 1992.–95. je bilo moje udruženje sa kojim sam išla na ovaj pohod. Mojoj sreći nije bilo kraja kad sam sjela u autobus koji nas je vozio do sela Nezuk a odatle smo pješačili puna tri dana.

Riječi je malo da bi se opisao taj doživljaj, jednostavno rečeno, treba se doživjeti, a doživljeno se ne može zaboraviti niti opisati.

Ljudi iz cijelog svijeta dolaze na Marš mira. Ja mislim da je to nešto veličanstveno i da to treba da uradi svaki Bosanac i Hercegovac.

Organizacija je, za moj pojam, izvanredna, od vode, keksa, kafe, prenoćišta. Spava se u šatorima, ko ne želi

da spava grupno može ponijeti svoj šator. Imate ženske šatore, muške šatore, wc, cisterne vode da se možete oprati, vode usput koju možete sipati do mile volje i da se osvježite na brzinu.

Ljudi su toliko srčani da ja ove sekunde mogu zaplakati. Kad uđete u selo koje se zove Nezuk ljudi vas bukvalno vuku za rame da uzmete hljeb i paštetu od njih jer je to neki njihov doprinos, ako ne idu tamо da vam daju makar doručak. Ili idete kroz selo, izade žena nasred ceste, uzme tablu i nosi: "Haj boga ti sjedni ovdje kod mene i popij kafu." A već tamо čeka sljedeća, ako niste stali tu, staćete tamо jer ne možete proći.

Da kažem nije teško... jeste teško je, iako smo mi imali sreće sa vremenom, ali u poređenju sa 1995. ovo danas nije ništa jer mi danas imamo hranu, vodu, odjeću za razliku od mnogih Srebreničana koji nisu imali skoro ništa od toga.

Ovako je to lijepo sročio naš vođa Hazim Mujčinović u ime svih nas:

"Sam ulazak u Potočare je poseban dio iskustva koje svakom učesniku probudi emocije. Sreća zbog izdržanog pohoda, tuga zbog povoda i preko osam hiljada mezarova... svakog od učesnika tjera na plač i još veću žal, osjećaj pripadanja i povezanosti."

Tuga i tuga, bol i ponos, zadovoljstvo zbog učinjenog i ispunjenog nijeta, dovode nas u zajednički, takoreći bratski zagrljaj i ponovni žal.

Marš mira 'Putem smrti do slobode' je iskustvo koje svaku dušu učini punom tuge i napuni zadovoljstvom, utisne u grudi osjećaj povezanosti i pripadnosti, odgovornosti i zajedništva... poveže nepoznate u poznanike i prijatelje."

Fredsmarschen Srebrenica är en internationell protestkampanj av öppen karaktär som anordnas årligen till minne av offren för folkmordet i Srebrenica den 11 juli 1995 samt för att uppmärksamma att detta folkmord utfördes med indirekt hjälp av det internationella samfundet.

Kampanjen kallas "protest", eftersom den syftar till att påminna alla de beröda aktörerna, både på lokal och internationell nivå, för att skapa rättvisa och straffa de ansvariga för krigsbrott. Detta är förutsättningen för en varaktig fred och tolerans bland människor i Bosnien och Hercegovina.

Fredsmarschen pågår i tre dagar i tre etapper, från byn Nezuk till minnescentret i byn Potočari. Varje etapp är mellan 3,5 och 4 mil.

Vid Bosnien och Hercegovinas Kvinnoriksförbunds styrelsemöte den 6 november 2010 i Värnamo beslutades om Kvinnoriksförbundets deltagande i Fredsmarschen Srebrenica 2011. Man har även beslutat att Nermina Sijerčić kommer att leda denna verksamhet.

Vi bjuder in alla intresserade organisationer, föreningar och enskilda att anmäl sig till deltagande i Fredsmarschen innan den 1 mars 2011.

Kontakttuppgifter:

Nermina Sijerčić

Tfn: 044-10 15 61

Mobitel: 070-689 13 74

E-post: nermina_sijercic@hotmail.com

Marš mira "Putem smrti do slobode" 2010.

Mogu reći da sam presretna što sam ove godine zajedno sa mojom najstarijom kćerkom Lejom Sijerčić bila dio ovako časnog čina.

Doživjeti Potočare je jedna velika stvar u životu. To je tolika čast i žrtvama i preživjelima koji su prešli taj put i svima koji su na bilo koji način dotaknuti žrtvama Srebrenice, ili uopšte žrtvama rata.

Najtoplje preporučujem svima u Bosni i Hercegovini, a posebno onima koji su u dijaspori, da učestvuju na Maršu mira. *

Marš mira "Putem smrti do slobode" je međunarodni protestni pohod otvorenog karaktera koji se odvija na godišnjem nivou u sjećanje na žrtve genocida u Srebrenici 1995. godine i ukazivanje na nezaborav tog genocida potpomognutog izdajom međunarodne zajednice.

Na sjednici Glavnog odbora BH Saveza žena u Švedskoj održanoj 6. novembra 2010. u Värnamu donijeta je odluka o organizovanom učeštu BH Saveza žena na Maršu mira 2011. godine. Donijeta je takođe odluka da Nermina Sijerčić bude nosilac ove aktivnosti.

Pozivamo sva zainteresovana udruženja, sekcije i pojedince (koji planiraju tokom jula 2011. boraviti u Bosni i Hercegovini) da se do 1. marta 2011. prijave Nermini Sijerčić radi priprema za Marš mira 2011.

Kontakt podaci:

Nermina Sijerčić

Tfn: +46 44 10 15 61

Mobitel: +46 70 689 13 74

E-post: nermina_sijercic@hotmail.com

Lejla i Nermina Sijerčić

NBV på besök i Sarajevo och Mostar

Text: Sven LINDBLOM

Foto: Mats DANIELSSON

Den berömda bron Stari Most i Mostar

I slutet av augusti 2010 gjorde NBV MittSveriges styrelse och personal en oförglömlig resa till Bosnien-Hercegovina med Sarajevo som huvudmål. Strax efter landningen i Sarajevo blev deltagarna påminda om det senaste, och förhopningsvis sista, kriget på Balkan. Skottskador på byggnader och det ännu inte upprustade huvudbiblioteket gav alla en förnyad version om hur viktigt det är att bygga upp en värld i fred.

Och bland det viktigaste för att skapa fred är att människor kan resa mellan varandra och att demokrater utvecklas. Väl utvecklade demokratiska stater krigar inte mot varandra. Det är bara 15 år sedan det blev fred i denna del av Europa.

Det andra huvudtrycket vid landningen i varmt sommarväder är att Bosnien-Hercegovina är ett vackert land. På höjderna runt Sarajevo arrangerades Olympiska vinterspel 1984 med stora svenska framgångar genom Thomas Wassberg och Gunde Svan. En helt annan verklighet fanns när artilleriförband sköt mot

stadens invånare från dessa höjder under det fasansfulla kriget 1992–1995.

De cirka 20 NBV-arna från Jämtlands och Västernorrlands län togs emot redan samma kväll av Fadila Jašarević som är anställd på NBV:s förbundskansli men som just då var i Sarajevo på semester. Hon berättade om staden och landet vid en utsökt middag. Just den fina matkulturen och de vänliga människorna var ett annat huvudtryck från resan.

Andra dagen var det meningen att gruppen skulle besöka den botaniska trädgården men det blev inget av detta. I stället intogs en utsökt lunch på en högt belägen restaurang med fantastiskt fin utsikt över hela staden. På grund av ramadan valde Fadila Jašarević att avstå trots att hon blev bjuden. I stället berättade hon litet om stadens historia och sevärdheter.

Tredje dagen gjorde gruppen en heldagsutflykt till Mostar genom ett vackert och bergigt landskap med vällållna byggnader och tidvis också ett vackert jordbrukslandskap. Först av allt besöktes ett barnhem med både välnärda och till synes väluppförtrade barn.

Mostar är en stor turistmetropol med den berömda bron Stari Most som den främsta sevärdheten. Det är en bro över floden Neretva som i ursprungligt skick byggdes redan på 1500-talet och som förstördes under kriget. Sedan 2004 är bron uppförd igen helt enligt de gamla ritningarna.

En dag ägnades åt fria besök i grupper hos en familj, i kyrkor och på Sarajevos Nationalmuseum med flera platser. Givetvis gavs också tillfällen till att handla i de många butikerna.

Flertalet av oss besökte också det gathörn där skotten i Sarajevo föll 1914 som upptakt till första världskriget.

NBV:s styrelse och personal ägnade också en hel del tid åt teambildung och interna överläggningar om avdelningens framtid. Bland annat diskuterades förslagen till verksamhetsavtal mellan förbundskansliet i Stockholm och avdelningarna.

Sammanfattningsvis var det en mycket lyckad resa som avsevärt stärkt avdelningen inför kommande utmaningar. *

Vivi-Anne, Bengt, Josephine, Gunnar, Kjerstin & Marie (Sarajevo)

Jedna učenica i Eva Dahlström u Dječjem domu u Mostaru

Dvadesetak NBV-aca iz Jämtlanda i Västernorrlanda primila je iste večeri Fadila Jašarević, zaposlena u sekretarijatu NBV-a u Stockholmu, a koja se tada nalazila na odmoru u Sarajevu. Tokom izvanrednog ručka govorila nam je o gradu i zemlji. Upravo ta fina kultura ishrane i ti ljubazni ljudi čine još jedan važan utisak s putovanja. Narednog dana smo planirali posjetiti botaničku baštu, ali od toga nije bilo ništa. Umjesto toga imali smo izvrstan ručak u jednom restoranu na uzvisini s fantastičnim pogledom na cijeli grad. Fadila Jašarević zbog ramazana nije jela, iako je i ona bila

Bilo je to vrlo uspješno putovanje koje je značajno ojačalo naše odjeljenje pred narednim izazovima.

Krajem avgusta 2010. su uprava i osoblje NBV MittSverige bili u nezaboravnoj posjeti Bosni i Hercegovini sa Sarajevom kao glavnim ciljem. Odmah po slijetanju u Sarajevo učesnici su se podsjetili nedavnog, nadati se i zadnjeg, rata na Balkanu. Oštećenja od metaka po zgradama i još uvijek neopremljena glavna biblioteka dali su svima osjećenu verziju važnosti izgradnje svijeta u miru.

A najvažnije u stvaranju mira je da ljudi mogu slobodno putovati i da se razvijaju demokratije. Razvijene demokratske zemlje ne ratuju između sebe. Samo je 15 godina od uspostavljanja mira u tom dijelu Evrope.

Drugi osnovni utisak po slijetanju u vrelo ljetno vrijeme je da je Bosna i Hercegovina lijepa zemlja. Po visovima oko Sarajeva organizovane su 1984. Zimske olimpijske igre s velikim švedskim uspjesima Thomasa Wassberga i Gunde Svana. Bila je sasvim drugačija stvarnost dok su artiljerijske jedinice granatirale stanovnike grada s tih vrhova tokom užasnog rata 1992.–1995.

Trezvenjački obrazovni savez NBV (Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet) je početkom oktobra 2010., po deveti put zaredom, dodijelio svoja tradicionalna priznanja za uspješan rad na narodnom obrazovanju i integraciji u švedsko društvo (*en god folkbildare för integration*).

I ove godine su dodijeljena tri priznanja, stipendije u iznosu po 5 000 kr, a dobitnici su Sadeta Murić (NBV Jönköpings län), Achraf Daryani (NBV Uppsala län i Gotland län) i Hassan Hussein (NBV Gävleborg) koji su se posebno istakli u suzbijanju alkoholizma, droga i drugih oblika ovisnosti, kao i uključivanju svojih zemljaka u društvo u kome žive.

Udruženja koja djeluju pri BH Savezu žena su dobila kod 54 za označavanje svojih cirkela kod NBV-a

pozvana. Govorila nam je o prošlosti i znamenitostima grada.

Trećeg dana je kompletna grupa bila na cijelodnevnom izletu u Mostaru proputovavši kroz prelijep i brdovit predio uz povremene, takođe lijepе, poljoprivredne krajeve. Najprije smo posjetili Dječiji dom s dobro njegovanim i evidentno veoma odgojenom djecom.

Mostar je velika turistička metropola s čuvenim Starim Mostom kao glavnom znamenitošću. To je most na rijeci Neretvi izvorno podignut već u 16. vijeku i uništen tokom rata. Od 2004. je most, prema starim nacrtima, ponovo uzgor.

Jedan dan smo posvetili slobodnom razgledanju grada, vjerskih objekata, Zemaljskog muzeja u Sarajevu i više drugih mjesta. Normalno, obišli smo i mnoge prodavnice. Većina je posjetila i čošak s kojeg je pucanj u Sarajevu 1914. bio uvod u Prvi svjetski rat.

Ukratko, bilo je to vrlo uspješno putovanje koje je značajno ojačalo naše odjeljenje pred narednim izazovima. *

Posjeta Aktivitet-centru u Sarajevu

Samo za vas,

dragi moji . . .

Sa lica mesta, riječju i slikom: Elvedin DUROVIĆ

Elvedin Durović

Upravo ovih dana (početak decembra op. a.) stigao sam s dvonедјелне posjete Bosni i Hercegovini i tom prilikom obišavši mnoge gradove i destinacije imao prilike da u neposrednim kontaktima saznam mnoge zanimljivosti koje se u ove tmurne zimske dane dešavaju u svakoj sredini posebno. Ipak, meni se čini da vašoj pažnji svakako mogu prezentirati dvije priče koje, svaka za sebe, imaju svoju pozitivnu pozadinu a samim tim izazivaju značajlu vas, naših cijenjenih čitalaca.

Priča prva – Saradnjom do cilja

Kako zajednički projekat može imati sretan završetak pokazuje primjer zajedničke saradnje jednog broja zainteresovanih u cilju pomoći zdravstvenim ustanovama u BiH, odnosno onima kojima je ona u datom trenutku zaista potrebna.

Naime, na inicijativu KK *Basket* Landskrona, Udruga Goraždana u Švedskoj, BH Saveza žena u Švedskoj,

krajem novembra za potrebe Doma zdravlja Ključ i, ponovno, Dom zdravlja *Dr. Isak Samokovlja* Goražde.

Upravo u vrijeme bajramskih blagdana i dolaska humanitarne pomoći bio sam u posjeti Goraždu. Razlog moje posjete Zagrebu, Banja Luci i Sarajevu je bio isključivo poslovne prirode. Slobodan vikend sam iskoristio za posjetu Goraždu sa puno razloga.

U ranim jutarnjim satima 16. novembra prisustvovaо sam Bajram namazu u veličepoj novoootvorenoj Kajsery džamiji u centru grada. Odziv i ambijent u i oko džamije ne može se iskazati riječima. Kao da su džamija, grad i njegovi stanovnici živjeli u iščekivanju ovog najznačajnijeg dana kod nas muslimana. Nakon jutarnjeg Bajram namaza, u škripcu sa vremenom, žurim da se susretjem sa direktoricom Doma zdravlja dr. Sabinom Gušo u novoizgrađeni i veoma lijepo uređeni hotel Behar, upravo onaj u kojem je nedavno odsjedao poznati glumački par, Andelina Džoli i Bred Pit.

Na samom ulazu u hotel susrećem Aziza Gluščevića Ziska, nezaobilaznog goraždanskog "bisera", koji mi uz pozdrav i čestitke za Bajram poruči da ne propustim večernju emisiju *Biseri* u kojoj će on biti gost urednika i voditelja Vanje Bulića.

Susret sa povodom sa direktoricom Sabinom Gušo protekao je vrlo srdačnom i otvorenom razgovoru. Tokom cijelog razgovora dominirao je optimizam i nada u bolje sutra za nju i njene saradnike, uposlenike Doma zdravlja u Goraždu. I pored evidentnih poteškoća, ponosni su što su tokom godina rada uspjeli obnoviti vlastiti kada i opremu a isto tako otvoriti nekoliko terenskih ambulanti od kojih se posebno izdvajaju posljednje u naseljima Vitkovići i Mujkovića Polje. U toku razgovora osjećam toplinu i potrebu da mi svi zajedno na neki način pomognemo i obećavam da ovo neće biti prva i posljednja pažnja prema ovim plemenitim ljudima i njihovom odgovornom poslu.

Informacije radi, treba istaći da je svaka medicinska ustanova izrazila duboku zahvalnost na izvršenoj donaciji koja će podmiriti njihove vlastite potrebe u medicinskoj opremi za jedan duži period sa nadom da se ovakva saradnja i ubuduće nastavi.

Medicinska oprema za sve zdravstvene ustanove sastojala se od svih vrsta odjeće (mantili, pantalone, bluze...), hirurške opreme i opreme za svakodnevno održavanje čistoće.

Zato, svima onima koji su učestvovali u akciji *iskreno hvala* sa uvjerenjem da se niko od sudionika neće naći podreden ako istaknemo da su poseban doprinos u

Zajedničkim snagama uspjelo se izvršiti podmirivanje trenutnih potreba u sanitetskom materijalu za potrebe medicinskih ustanova u Tuzli, Sanskom Mostu, Tešnju, Goraždu, Olovu i Ključu.

udruženja BiH-S-04 i naših stalnih saradnika-prevoznika Faruka Pašića i Sabudina Roge organizovali smo prikupljanje i distribuciju humanitarne pomoći za potrebe zdravstvenih ustanova na području BiH. Posao, na prvi pogled ni malo lagan ali vrlo zahvalan, obavljen je u toku tri ciklusa ove kalendarske godine.

Zajedničkim snagama uspjelo se izvršiti podmirivanje trenutnih potreba u sanitetskom materijalu za potrebe medicinskih ustanova, u prvoj fazi – Tuzla i Sanski Most (bolnica i dom zdravlja), a u drugoj fazi – Tešanj, Goražde (bolnica i dom zdravlja) i Olovo (dom zdravlja i termalno lječilište).

U trećoj fazi, zbog naknadno iskazanih potreba, izvršena je i posebna distribucija medicinske opreme

ovoј akciji imali: ispred KK *Basket* Landskrona – Nail Varjača i Ferid Lukačević, ispred BH Saveza žena – Emina Ćejvan i Haris Tucaković, ispred udruženja BH-S-04 Helsingborg – Jasmin Kuruzović, Suljo Redžanović, Suad Kozarac, Senad Arnautović i Elvedin Durović, a ispred Udruženja Goraždana – svi njegovi članovi podjednako.

Pri povratku slušam Radio BH i saznajem da je Goražde zahvatilo veliko nevrijeme sa nezapamćenim poplavama i da su gradski čelnici zbog novonastale situacije proglašili vanredno stanje za odbranu od elementarnih nepogoda. Sjetim se pjesme poznate pjevačice bosanskog sevdaha Zehre Deović, *Došla Drina od brijega do brijega*, i pitam se šta još treba da se dogodi ovom lijepom, gostoprimaljivom i herojskom gradu. Ostajem bez komentara i sa dozom gorčine u srcu nastavljam svoj put...

Priča druga – Slovenac, povratak sa razlogom

Na molbu naših mnogobrojnih čitalaca ponovo sam posjetio gradić Kozarac koji se nalazi na magistralnom putu Banja Luka – Prijedor ili preciznije na dva-naestom kilometru od Prijedora prema čuvenom izletištu Mrakovica na Kozari.

Cilj moje posjete je bilo upoznavanje nekog od povratnika u ovaj, tokom rata potpuno narušten i uništen gradić, koji već sada ima nekoliko hiljada svojih stanovnika. Tome u prilog ide i podatak da je Kozarac danas vrlo moderan gradić sa dva olimpijska bazena, lijepo u orientalnom stilu uređenu *Staru baštu* porodice Jakupović, bezbroj pratećih sadržaja od kojih posebno treba istaci novoizgrađeni spomenik nevino stradalim Kozarčanima u periodu 1992.–1995. a takođe i više stotina prelijepih građevinskih objekata za ličnu i javnu upotrebu.

Mnogi Kozarčani mi preporučuju da upoznam "Slovenca", pravog imena Almir Muratčehajić, koji je

Goražde

neposredno pred ratna razaranja doselio sa porodicom u Kozarac i tada započeo sretan i udoban život u mjestu rođenja svojih roditelja.

Vrlo brzo po dolasku u Kozarac upoznaje "ženu svoga života", prelijepu Prijedorčanku Benitu, i sa njom započinje zajednički život u krugu svojih roditelja, mlađeg brata Damira i sestre Amine.

Međutim, surovost sudsbine i života ubrzo ih u ratnom vihoru odvodi u logor Trnopolje a zatim putem međunarodne razmjene u Austriju, odnosno Njemačku.

Iako sam relativno mlad, uz pomoć porodice i prijatelja uspio sam, kao i mnogi moji Kozarčani, pokazati da se radom i poštenim odnosom prema drugima može stići ugled i status u društvu i u ovim teškim vremenima krize.

Almir Muratčehajić

Da je životna surovost nemilosrdna govori i podatak da je Almir u toku ratnog vihora izgubio oca, a nedavno i majku. Brat Damir sa porodicom živi u Njemačkoj a sestra Amina u Americi.

Poslije nekoliko dugih i teških godina snalaženja i "prilagođavanja Zapadu" Almir sa svojom suprugom Benitom i kćerkom Zanom, koja se u međuvremenu rodila u Njemačkoj, odluči da se vратi u grad svojih roditelja i započne "život ispočetka". Možda tu ne bi bilo ništa čudno da Almir nije rođen u Beogradu i da je veći dio života proveo sa roditeljima u Srbiji, odnosno Sloveniji. Roditelji, rahm. Salih i Himka, su do 1990. godine živjeli u Sloveniji i radili u velikom slovenačkom gigantu Gorenje da bi pred sami rat odlučili da se vrate u rodni Kozarac i započnu novi život u svojoj staroj dobro poznatoj sredini.

Godine mukotrpnog rada Almira i njegove porodice rezultirale su prvim poslovnim uspjesima i razvoju poslovne djelatnosti ne samo u BiH već i daleko šire. Trenutno njegove proizvode od drveta u finalnoj fazi prerade (namještaj svih vrsta) koriste mnoga domaćinstva u zemlji i inostranstvu. Naročito je uspješna njegova saradnja sa komitetima iz Kine i Brazilia, a u posljednje vrijeme sve češće plasira svoje proizvode i u zemlje Skandinavije. ➔

Kozarac, spomenik nevinim žrtvama 1992.–1995.

→ U vrlo lijepo uređenom salonu u prizemlju porodične kuće i vlastite firme Art Media upoznajem Almiru suprugu Benitu koja upravo završava projekat opreme stana za jednog od svojih kupaca. U pauzi me poslužuje sokom od cvekla (vlastiti proizvod koji, ako niste, obavezno probajte) i bosanskim hurmašicama.

I pored svakodnevnih obaveza na poslu, u kući i oko porodice, uvijek je vedra i nasmijana što nam potvrđuju i kupci koji su se trenutno zatekli u salonu. Hvali sve članove porodice na uzajamnoj pomoći u

svakodnevnom životu a isto tako ističe da joj majka Dragica, koja živi u Prijedoru, vrlo često pritekne u pomoć.

U razgovoru Almirom i Benitom stiče se utisak da se radi o mladim ambiciozno-poslovnim ljudima koji u svakom trenutku znaju šta žele. U ostvarenju svojih planova nesebično im pomaže i kćerka Zana, učenica srednje ugostiteljske škole u Prijedoru. Ono malo vremena u trenutku predaha porodica provode najčešće u društvu svoga "najmlađeg člana" – Amara, koji se rodio upravo u Kozarcu prije tačno šest godina.

I pored svakodnevnih obaveza i čestih putovanja Almir i Benita nađu dovoljno vremena da izađu u susret mnogima kojima je njihova pomoć potrebna a kojih u današnje vrijeme nije malo.

– Ja sam ispunio većinu svojih životnih obećanja. Iako sam relativno mlad, uz pomoć porodice i prijatelja uspio sam, kao i mnogi moji Kozarčani, da pokažem da se radom i poštenim odnosom prema drugima može steći ugled i status u društvu i u ovim teškim vremenima krize..., kaže ponosno Almir.

Tema o Almiru i Beniti, personifikaciji Kozarca i Kozarčana, je beskrajna a u piceriji *Kod Henje* vrijeme u društvu Almira i ostalih Kozarčana brzo prolazi a mi moramo dalje.

Ostavljamo na trenutak Kozarac i Kozarčane u ove hladne novembarske dane sa željom da se ponovo vratimo i pronađemo još kojeg "Slovenca".

A njih u našem Kozarcu ima zaista mnogo... *

FUTUREBAG Torba Za Budućnost

Humanitarna inicijativa FUTUREBAG - Torba Za Buducnost osnovana je u maju 2010. godine od strane bracnog para Amre i Kemala Smajic u Becu. Ona ima za cilj da putem donacija prikupi sredstva i sa njima osigura adekvatne skolske torbe i pratecnu opremu za prvacice u Bosni i Hercegovini. Donacije su namjenjene djeci iz ekonomsko i socijalno ugrozenih područja širom Bosne i Hercegovine, bez obzira na vjersku i etnicku pripadnost. Skolske torbe koje se doniraju ispunjavaju Evropske standarde i koriste za uzrast djece od 6 do 10 godina (od 1. do 4. razreda).

U prvoj akciji su Amra i Kemal, uz pomoć familije i prijatelja, uspjeli prikupiti sredstava da 200 djaka prvaka dobije odgovarajuću torbu. Skole u kojima su snabdjeveni svi prvacici skolske godine 2010/2011 su PS Vitinica, OS Kozarac, OS Voljevac, OS Ilidza III i PS Divic. Cilj FUTUREBAG-a je snadjeti sto veći broj ugrozene djece sa skolskim torbama i pratecom opremom.

PS Vitinica, 5.6.2010

Princip humanitarnog rada FUTUREBAG-a je da se sav novac koristi direktno za dobro djece. Stoga vazi absolutna javna finansijska transparentacija. Svi placeni racuni se objavljaju na web-stranici inicijative. Iznos donacije nije određen i svaka pomoć je dobro dosla. Sve prateće troškove (administracija, organizacija i putni troškovi) inicijatori snose sami iz privatnih sredstava.

Podržimo FUTUREBAG - Torba Za Buducnost i pomozimo nasoj djeci da se skoluju.

DJЕCA SU BUDUCNOST

OS Kozarac, 10.7.2010

Donacije se mogu uplatiti putem paypal-a na web-stranici ili na ziro racun:

Kemal Smajic	BAWAG Bank
Thürlhofstrasse 11/1/34	BIC: BAWAATWW
1110 Wien	IBAN: AT511400005410038155
Österreich	

Kontakt u Svedskoj/Skandinaviji:

Fil. dr. Amela Dzin
Email: amela_dzin@hotmail.com
Telefon: 0046(0)54-833768
Mobil: 0046(0)70-7772243
Svedska
Web: <http://futurebag.ks-dsign.at>

Iz udruženja

Borås, 2010-11-20 | Udruženje žena "Femina" organizovalo regionalni susret Zapad s temom "Kultura i zdravlje" | U programu: Zana Rekathati (savjeti očnog ljekara), Zemira Badnjević (info apoteka), Anna Hauggaard (osteopatija), Nizama Granov Čaušević (književnost), Enisa Esada Grozdanić (umjetnost) i Nermin Halilović (scenska umjetnost) | Foto: Hiba Čelik

Borås, 2010-11-20 | Kvinnoföreningen "Femina" | Regional träff Väst med temat "Kultur och hälsa"

Värnamo, 2010-11-25 | Udruženje žena "Žena 99" priredilo internacionalni program povodom Međunarodnog dana za ukidanje nasilja nad ženama i Dana državnosti Bosne i Hercegovine | Foto: Peter Lagerman

Malmö, 2010-12-05 | Ramiza Karamehmedović, Mubera Kostović i ostale žene iz Društva žena "Sedef" učestvovale u ljudskom lancu povodom Međunarodnog dana volontera i tom prilikom promovisale i borbu "Sedefa" protiv trgovine ljudima (trafficking) | tekst o njima objavljen u listu Škånskan | Foto: Dijana Milovanović

Värnamo, 2010-11-25 | Kvinnoföreningen "Kvenna 99" | Internationella programmet angående Internationella dagen för avskaffande av våld mot kvinnor

Malmö, 2010-12-05 | Kvinnosällskapet "Sedef" bland de första i människokedjan angående Internationella frivilligdagen samt i kampanjen mot människohandel

Dani bh. kulture

Ovo malo duše

Tekst: Muharem SITNICA SIĆA

Foto: Muharem SITNICA SIĆA & Haris TUCAKOVIC

Centralna kulturna manifestacija *Ovo malo duše* održana je 16. oktobra u Lidköpingu u organizaciji BH Saveza žena u Švedskoj i domaćina, udruženja *Zajedno* iz Lidköpinga. U programu i 40 učesnika iz BiH.

Ovogodišnjoj i po obimu do sada najvećoj kulturnoj manifestaciji, prisustvovali su predstavnici udruženja iz 20 gradova u Švedskoj: Arlöv, Borås, Eslöv, Göteborg, Helsingborg, Kalmar, Karlskrona, Kristianstad, Lidköping, Malmö, Mariehamn, Mönsterås, Oskarshamn, Skövde, Stockholm, Tidaholm, Tranås, Värnamo, Växjö i Örebro, te predstavnici iz Danske – Kopenhagen, Engleske – London i gosti iz BiH – Kladanj, KUD *Gostelja* Stupari, ženski hor *Harmonija* Kladanj, tamburaški orkestar *Begeši* Kladanj, orkestar Rasima Avdibegovića i vokalni solisti Senad Kahriman i Enisa Kusturica, i slikari Mersad Kuldija, Selena i Fatima Musić, koji su ljepotu naše domovine prikazali u najljepšim bojama na umjetničkoj izložbi u Vijećnici Lidköpinga 14. i 15. oktobra, a potom su istu imali priliku vidjeti i svi posjetioci u Folketsparku, tokom finalnog programa i zabave za sve prisutne.

Na kraju prvog dijela program, folklorna grupa *Mladost* iz udruženja *Zajedno* Lidköping izvela je folklornu igru *Vranje*.

Učesnici iz BiH

Na ovogodišnjoj Centralnoj kulturnoj manifestaciji BH Saveza žena u Švedskoj – Dani bh. kulture *Ovo malo duše* učestvovali su i gosti iz Bosne i Hercegovine: KUD *Gostelja* Stupari, ženski hor *Harmonija* Kladanj, tamburaški orkestar *Begeši* Kladanj, orkestar Rasima Avdibegovića i vokalni solisti Senad Kahriman i Enisa Kusturica, i slikari Mersad Kuldija, Selena i Fatima Musić, koji su ljepotu naše domovine prikazali u najljepšim bojama na umjetničkoj izložbi u Vijećnici Lidköpinga 14. i 15. oktobra, a potom su istu imali priliku vidjeti i svi posjetioci u Folketsparku, tokom finalnog programa i zabave za sve prisutne.

Gosti iz Kladnja dočekani burnim aplauzima izveli su svoj program koji je oduševio sve prisutne. Voditeljica ženskog hora *Harmonija* Ifeta Hrnjić u nadahnutom govoru prepunom emocija obratila se u ime svih učesnika i u pozdravnom govoru rekla:

– Poštovani predsjedniče Skupštine komune Lidköping i dragi prijatelji, najsrdačnije vas pozdravljam u ime svih nas i veliko je zadovoljstvo večeras biti sa vama. I ne samo ovđe, nego od gradova što smo ih prošli, Malmö, Kristianstad, Växjö i Skövde i danas smo u zajedničkom programu u Lidköpingu. Ovo je nešto što mi nismo mogli ni zamisliti, kada smo primili poziv bili smo jako uzbudeni, a nismo mogli ni zamisliti koliko bosanske duše ima u Švedskoj. Mi smo vam ponijeli mnogo, ali smo dočekani sa puno duše i to je nešto za pamćenje, mi ćemo se vas sjećati do kraja života, hvala van najljepša. Jedan ovakav savez žena u stranoj zemlji da ovako fantastično funkcioniše, mi smo zadivljeni. Svi vaši članovi koji odvajaju svoje vrijeme i rade kao volonteri, to je najveće bogatstvo ovog društva i bogatstvo svih vas, jer potrebno je i neophodno da se bosanski identitet sačuva, a to ćemo njegovati razmjenom svih kulturnih sadržaja koje imamo mi BiH i vi ovđe, Bosanci i Hercegovci u Švedskoj. Hvala vam!

U najavi programa Samra Zelenturović kazala je:

– Živimo u vremenu koje ne priznaje odgovore, već neprestano postavlja nova pitanja i bilježi bar djelić kulturnog miljea u vremenu velikih prožimanja starih i novih vrijednosti, a treba naznačiti one koje nas uvode u budućnost i to je ideja u svojoj nakani koju večeras imaju članice ženskog vokalnog ansambla *Kladanjke* koji će na početku programa izvesti pjesmu *Zemljo moja*, pod stručnim rukovodstvom Ifete Hrnjić.

Predstavila se i Zinaida Avdibegović u kazivanju *Operuke*, a folklorni ansambl KUD-a *Gostelja* izveo je bosansku igru iz okoline Travnika, ponovo *Kladanjke* i pjesme *Gđe si da si moj golube i Mila majko*. Potom nas je zabavio tamburaški orkestar *Begeši*, a u nastavku *Kladanjke* i pjesme *Ja se svratih u mehanu i Sejdefu majka budăše*.

Kladanj kroz vijke

Pjesmu Čaršija Rifata Prašovića recitovala je Alma Mazalović, a voditeljica programa, Samra Zelenturović, predstavila nam je Kladanj i istakla:

– Ovim programom smo u prilici predstaviti vam se i približiti pjesmom i igrom, ali prije toga, riječu vam

➔ prenijeti dio bosanskog kraja, što nosi naziv Kladanj. Kladanjska čaršija, smještena na stjecištu puteva u dolini rijeke Drinjače, jedna je od općina Tuzlanskog kantona. O Kladnju postoje pisani tragovi iz srednjeg vijeka. U putopisu fra Marinica pominje se 1366. godine, a u Dubrovačkom arhivu 1491. godine, kada poslanik Dubrovačke republike prati bosanskog kralja na putu za Žuto – Usora. Ono što Kladanj čini interesantnim, jesu lokaliteti na kojima se nalaze stećci, njihovi natpisi i originalnost motiva. Kladanj je idealni prirodni dio BiH u kome zahvaljujući svom položaju možete uživati u planinarstvu i uživanju na okolnim izletištima, u toplim danima na gradskom kupalištu, a u zimskoj snježnoj idili na reorganiziranom skijalištu.

U nastavku programa, nova igra folklornog ansambla KUD-a *Gostelja Stupari*, ovog puta turske igre koje su uz burne ovacije podigle na noge sve prisutne. U završnoj odjavi u ime svih učesnika koji su došli iz Kladnja, Ifeta Hrnjić predala je poklon BH Savezu žena u Švedskoj, predivnu sliku bosanske kuće, slikara Zlatana Musića. Također je upućen i poziv da predstavnici BH Saveza žena u Švedskoj, dođu u uzvratnu posjetu u Kladanj kad god žele.

Kao i svaki put na manifestacijama koje organizuju udruženja i BH Savez žena skuplja se prilog za stalni Fond za pomoć djeci u BiH i skupljeno je 6 770 kr. Sav prihod od tombole u iznosu od 5 850 kr namijenjen je za kupovinu lijekova koji su hitno potrebni bolesnoj djeci u BiH, istakla je Sebiha Crnić koja je zajedno sa Jasnom Perić realizovala uspješnu tombolu i dodjelu

nagrada i dvije glavne nagrade, povratne autobusne karte za BiH uz zahvalu sponzorima koji su pomogli ovu manifestaciju: Mediteran & Đumišić (Stockholm), Adriatic Buss (Norrköping) i Plivit Trade (Västervik).

Jedno kolo, jedna raja

Kulturno-umjetnički program iz udruženja BH Saveza žena u Švedskoj obogaćen izvanrednim nastupima gostiju iz BiH, koji su se od 8. oktobra predstavili i publici u gradovima Malmö, Kristianstad, Växjö i Skövde, prerastao je na kraju sedmodnevne švedske turneje, u završnoj zabavi uz orkestar Rasima Avdibegovića i vokalnog solistu Senada Kahrimana, u najljepši muzički vatromet igre i pjesme.

Teško je opisati sve viđeno i doživljeno, u svakom gradu, u svim kontaktima i u završnoj večeri u Lidköpingu, koja je protekla u duhu tradicije i kulturnog blaga BiH, u pjesmi i zajedničkoj igri. Jedno je sigurno, ta večer u Folketsparku odzvanjala je u najljepšem svjetlu BiH, svi naši gradovi, mjesta, rijeke, brda i doline, sve je to bilo u pjesmi i sevdahu, u igri, k'o jedno kolo i jedna raja i tako do nekih sati i nikad kraja... Bosna i Hercegovina u Švedskoj.

Zato svima od srca hvala, udruženjima, gostima, svim učesnicima i svim prisutnima, a organizatoru, BH Savezu žena u Švedskoj, čestitamo na uspješnosti i realizaciji ove velike manifestacije uz svesrdnu pomoć bh. udruženja *Zajedno*, komune Lidköping i Trezve-jačkog obrazovnog saveza NBV. *

MEDITERAN & ĐUMIŠIĆ

info@mediteran.nu

djumisic_turist@hotmail.com

SKORO SVIM DANIMA
IZ ŠVEDSKE I BOSNE I HERCEGOVINE
**SA ĐUMIŠIĆEM I MEDITERANOM KAO I DO SADA SUBOTOM IZ ŠVEDSKE
SRIJEDOM I SUBOTOM IZ BOSNE I HERCEGOVINE**

DANAS U ŠVEDSKOJ, A SUTRA U BIH,

Više razloga da putujete sa nama:

- NAJKRAĆIM PUTEM, DO BiH (nikakvih obilazaka)
- SUBOTOM UJJUTRO IZ STOCKHOLM-a, SRIJEDOM I SUBOTOM IZ SARAJEVA, MOSTARA I BANJALUKE
- VAŽNO! POLAZAK I DOLAZAK PO DANU U OBA SMJERA
- SAMO JEDNA NOĆ U PUTU (KROZ NJEMAČKU)
- U SEZONI IDEMO S PRIKOLICOM, PONESITE TORBU VIŠE
- NISKE CIJENE, POPUSTI ZA ĐAKE I PENZIONERE
- PUTOVANJA TOKOM CIJELE GODINE.

Avion iz Švedske-u cijeli svijet

- Vršimo prodaju avionskih karata za sve destinacije u svijetu sa polaskom sa svih aerodroma u Švedskoj.
- Kod nas možete kupiti i karte za vašu rodinu i prijatelje koji dolaze u posjetu iz bilo kojeg grada u svijetu.
- Saradjimo sa svim postojećim aviokompanijama.
- Česte promotivne kampanje.
- Nazovite nas za informaciju o trenutno najpopoljnije cijeni.

Obnovljen vozni park
sa dva nova autobusa

NOVO NOVO!!
VRŠIMO PREVOZ STVARI
I ROBA ZA BIH

Informacije i Rezervacije Švedska

Tel/Fax Stockholm:
0046 8 999 849 (09.00-17.00) Mirsada
0046 8 887 652 Mirsad
Mobil: 0046 70 774 86 46 Mirsad
Mobil: buss Švedska 0046 73 980 28 35
Adresa:
EB CLASS AB, Duvbersvägen 62, 14344 Stockholm
Betala: Plusgirot 433 3396 - 2

Agencija u Švedskoj:
Mobil: 004636134913, 0046736590916
Fax: 004636137447
Haris Đumišić:
0046703514396 ili 0046768094040
Agencija u BiH: +387 (0)66 395 147
djumisic_turist@hotmail.com

Informacije i Rezervacije BiH

Banja Luka: +387 (0)66 395 147
Sarajevo: +387 (0)61 157 584
Mobil Autobus BiH: +387 (0)61 160 570

Rezervišite putem interneta:

www.mediteran.nu

NAPOMENA:
Sve karte važe do 6 mjeseci. Termin pauza svakih 2-4 sata. Ograničen unos pića i cigareta u EU na 1 litar pića i 1 št. cigara

Agenti

Agent za Växjö:Dzemil Vajracat	0709660863
Agent za Örebro: Almir Memic	0704801094
Agent za Norrköping: Emir Kreso	0737362145
Agenti za Göteborg: Rasema Heremic	0762968425
Safet Karahasonovic	0704148049
Agent za Malmö: Mesud Mulaomerovic	0737432242

"Biser" Kristianstad

Bosniska kulturdagar i Lidköping

Bosnien och Hercegovinas Kvinnoriksförbund i Sverige i samarbete med sina föreningar har i samband med årsprogrammet *Bosniska kulturdagar* arrangerat en Sverigeturné för kultursällskapet *Gostelja Stupari*, konstnärer Mersad Kuldija, Selena och Fatima Musić, kvinnokören *Harmoni Kladanj*, strängorkestern *Begeši Kladanj* samt Rasim Avdibegovićs orkester med vokalsolister Senad Kahriman och Enisa Kusturica.

Målet med turnén var ungdoms- och kulturbytte och det ägde rum fr.o.m. den 8 t.o.m. 16 oktober 2010.

Det centrala kulturprogrammet anordnades den 16 oktober 2010 i Lidköpings Folkets park.

Deltagarna från Sverige: kvinnosällskapet *Sedef* Malmö, kvinnoföreningen *Pärla Arlöv*, kvinnoföreningen *Biser* Kristianstad, dansgruppen *Doft från Bosnien* från kvinnoföreningen *Kvinna 99* Värnamo, folkdansgruppen *Ungdom* från kulturföreningen *Tillsammans* Lidköping.

Deltagarna från Bosnien och Hercegovina: kultursällskapet *Gostelja Stupari*, kvinnokören *Harmoni Kladanj*, Rasim Avdibegovićs orkester med vokalsolister Senad Kahriman och Enisa Kusturica, strängorkestern *Begeši Kladanj*, konstnärer Mersad Kuldija, Mehmed och Selena Musić.

Värd: Bosnien och Hercegovinas kulturförening *Tillsammans* Lidköping.

Arrangörer: Bosnien och Hercegovinas Kvinnoriksförbund i Sverige i samarbete med sina föreningar, Lidköpings kommun och Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet NBV.

"Biser" Kristianstad

"Biser" Kristianstad

"Žena 99/Kvinna 99" Värnamo

"Žena 99/Kvinna 99" Värnamo

"Tillsammans/Zajedno" Lidköping

"Tillsammans/Zajedno" Lidköping

Prva posjeta delegacije žena iz Londona

Tekst i foto: Muharem SITNICA SIĆA

Sađida Trožić je voditeljica delegacije i menadžerica Bosanskohercegovačkog savjetodavnog centra u Londonu, humanitarne organizacije koja pomaže starijim i iznemoglim osobama koje su došle u London tokom ratnih zbivanja 1992.–1995. godine.

– Ova organizacija ima drukčiji koncept rada od drugih bh. udruženja širom svijeta, s tim što je Savjetodavni centar i član Savjetodavne mreže Velike Britanije.

Sađida Trožić

Delegacije žena iz Londona posjetila udruženje Žena 99 Värnamo i prisustvovala Centralnoj kulturnoj manifestaciji *Ovo malo duše* 16. oktobra 2010. u Lidköpingu.

Organizacija ima 654 člana i 1 700 korisnika usluga godišnje. Osim što pružamo savjete, upute i informacije na području stambenih pitanja, beneficija, integracije i zdravstva imamo programe koje realizujemo na edukativnom i kulturno-zabavnom aspektu. Organizacija ima društveni klub, gdje se naši ljudi okupljaju i druže da bi umanjili svoju izolaciju. Centar zapošljava tri profesionalna radnika. Ja sam menadžerica i moja odgovornost je strateški razvoj, kvaliteta standarda rada i obezbjeđivanje finansijsa kako bi organizacija mogla pružati usluge svima kojima je to potrebno.

Sa Svjetskim savezom dijaspore Bosne i Hercegovine (SSD BiH), koji je osnovan u Londonu, veže nas to što smo organizacija koja je član mreže bh. asocijacija u Velikoj Britaniji. To je BH Network u Birminghamu, koji djeluje u okviru SSD i s kojim imamo izuzetnu saradnju. Predsjednik SSD BiH gospodin Zaim Pašić je i predsjednik našeg centra, što našoj organizaciji daje dodatni kredibilitet. Profesionalni tim se sastoji od pravnika i savjetnika i imamo volontere koji asistiraju u prevođenju. Radimo i u partnerstvu s državnim sektorom, naročito edukativnim i zdravstvenim. Način

našeg finansiranja je različit. To su različite fondacije i ugovori s državnim zavodima – kada je u pitanju obrada predmeta u savjetodavnom području.

Otkud mi ovdje u Švedskoj? Ovako, u maju je u prijatnu posjetu stigla gospoda Ismeta Šeremet, čula je o našoj organizaciji i interesovala se, htjela je saznati ko smo i šta radimo. Došla je u organizaciju, razgovarali smo i razmijenili iskustva u radu naših organizacija. Gospoda Šeremet je iz udruženja Žena 99 Värnamo i razmišljali smo šta to imamo zajedničko i šta možemo uraditi zajednički. Ona nam je ispričala kako su oni organizovali posjete i družili se sa ženama iz Danske i Norveške, pa se došlo na ideju da se sastanu žene iz Londona sa ženama iz Värnama.

Gospoda Šeremet nas je pozvala u posjetu, prihvatali smo i stigli u Švedsku u petak ujutro 15. oktobra. Oni su nas dočekali na aerodromu i dovezli u Värnamo. Naše druženje je bilo izvanredno, domaćini su nas primili od srca, kao svoju rođenu obitelj. Bili smo toliko uzbudjeni zbog dolaska da smo se uplašili da nećemo naći riječi kojima ćemo iskazati svu ljepotu našeg prvog dolaska u Švedsku. Maksimalno ćemo se i mi potruditi da i njima bude lijepo kada nam dođu u London u aprilu 2011. godine.

Ove posjete su na bazi samofinansiranja, dakle svaka žena finansira svoje putovanje, s tim što nam udruženje, domaćin, pruža kolektivno gostoprimstvo, a njegovi članovi se brinu za svakog gosta pojedinačno. Naša namjera je da idemo i korak dalje – da se poslige aprilskog susreta u Londonu svi nađemo u Turskoj. Ova inicijativa i ovo druženje je podržano s najvišeg nivoa, od našeg predsjednika SSD BiH Zaima Pašića. On nam je saopštio da uskoro ide u Hrvatsku, gdje će

se u novembru sastati sa svojim kolegama iz Glavnog odbora i s kolegama iz Turske razgovarati o tome kako bi oni mogli u Turskoj ugostiti žene iz Värnarna i Londona. Sve što smo mi ovdje vidjeli i doživjeli je predvino i zaista se nadam da će ovaj pilot-projekat uspjeti.

Želim prenijeti i poruku gospodina Pašića s konferencije BiH i EU održane u Briselu 30. septembra 2010. da se dijaspora ujedini i da pomognemo jedni drugima. Mislim da SSD BiH ima veoma važnu ulogu za sve nas, imajući u vidu zajedničke stvari koje mogu imati negativan uticaj na cijelokupnu dijasporu, a to je, u prvom redu, rok za dvojno državljanstvo koje nam ističe 2012. godine. Samo zajedničkim glasom možemo uticati na one promjene koje su od bitnog značaja za našu dobrobit – kazala je Trožić.

Prema njenim riječima, procjenjuje se da u Velikoj Britaniji ima oko deset hiljada ljudi iz našeg podneblja, od čega ih je u Londonu oko dvije i po hiljade. To je veoma mali broj u odnosu na cijelokupan broj stanovnika u Velikoj Britaniji. Samo u Londonu živi više od osam miliona ljudi i, "ako se ovako malo nas ne ujedini i zajednički djeluje, bit ćemo izgubljeni".

– Naše veze s BiH svode se na putovanje tokom gođišnjih odmora i svaki odlazak je duševna hrana za naše ljude do narednog puta. Već osam godina radim s ljudima iz bh. zajednice, oni imaju ovdje život dostojan čovjeka i znam da svima nama BiH nedostaje. Uprkos

činjenici da u pojedinim sredinama nismo dobro došli niti smo dobro prihvaćeni, za ovakvo stanje je najviše odgovorna vlast u BiH, koja nije kreirala stanje u kome će se bh. dijaspora osjećati dobrodošlom.

Nadam se da će novoizabrana bh. vlada promjeniti dosadašnje odnose prema dijaspori i ja kao državljanica BiH to od nje i očekujem. Krajnje je vrijeme da se raspozna važnost bh. dijaspore i da joj se daju mjesto i uloga strateškog partnera BiH na njenom putu euro integracija.

Ono što BiH ima, za razliku od drugih zemalja, jesu ljudski resursi. Naši ljudi u dijaspori su veoma dobro integrисани i dio njih već ima važne pozicije koje mogu donijeti koristi i našoj zemlji i svima nama, znači – naše jedinstvo je neophodno, moramo iskoristiti ono najbolje što imamo i uraditi sve što možemo da naša BiH efikasnije uđe u EU.

Također, moramo biti zahtjevniji prema našim političarima, od naše vlade moramo tražiti da se reforme što prije provedu.

Mi koji već živimo u zemljama koje su članice EU vrlo dobro znamo kako su sistemi uređeni i naši sugrađani u BiH zaslužuju isto kao i mi, a to je da svaki čovjek, ma ko on bio, ima svoja osnovna ljudska prava i da kaže šta misli kada su u pitanju konsultacije koje jedna demokratska vlada čini u vezi s različitim policama koje su od bitnog značaja za njene građane – zaključila je Sadida Trožić. *

Stockholm Sarajevo

polazak:
subotom

povratak:
četvrtkom
i subotom

Naše iskustvo je
Vaša sigurnost!

Asim Tanković &
Nedžad Ljekovića

Adriatic Buss

Najkraćim putem do BiH!

[adriaticbuss . com](http://adriaticbuss.com)

Kontors Tfn:

011 10 55 20

011 10 55 45

Buss Tfn:

0762 69 66 70

+387 61 26 05 15

Mobitel:

0706 10 55 45

073 20 20 390

(iStockphoto)

E-demokratija

Tekst: Haris TUCAKOVIĆ

Radi se o stvarnoj demokratiji. Elektronska demokratija ne predstavlja neko buduće stanje već jednostavno savremenu demokratiju uz doprinos osoba koje koriste informacijske mreže i tehnologiju kao alat za svoje učešće u demokratiji”, objašnjava Steven L. Clift u svom članku *Formiranje elektronskih demokratskih grupa na građanskoj osnovi*.¹

Kada se pojavio Internet vjerovalo se da bilo ko može plasirati svoje mišljenje i učestvovati u društvenoj debati. Međutim, izrada kućnih stranica zahtijeva znanje u kodiranju koje se ne uči tako brzo. Elektronska demokratija u principu pretpostavlja različite učesnike koji odgovaraju na međusobne poruke i napredan komunikacijski alat (komunikacijska sredstva) koji omogućava stvarnu demokratiju, *vladavinu mnogih*, bez većih kompjuterskih znanja.

Uloga koju su sredstva za proizvodnju imala u industrijskom društvu odgovara ulozi komunikacijskih

sredstava u savremenom društvu, često nazivanom postindustrijsko, postmoderno ili virtualno društvo, mada je sve uočljivije da se radi o tržišnom društvu.

Neki autori čak toliko naglašavaju važnost komunikacije da se stiče utisak kako je vlast nad komunikacijom – sama Moć. I imaju pravo!

”Cilj elektronske demokratije – veći politički uticaj građana – pokazuje da je tu centralno pitanje moć”, ističe Anders R. Olsson u svom istraživanju *Elektronska demokratija*.²

”IT-društvo se, i američkoj i u verziji Evropske unije, zasniva na tržišno-liberalnoj predstavi *informacije* kao robe među robama. Istovremeno je pristup građana informacijama o svom društvu/svom svijetu prepostavka za uspješnu demokratiju. Suprotnost je temeljna. Što se politički važna informacija više kupuje/prodaje po tržišnim uslovima i što se jača kontrola daje ’vlasniku’ takve informacije, to je teže ekonomski slabijim građanima da se zaštite u takvom demokratskom procesu.”³

”Mediji se reduciraju na brzu trgovinu, gledalac/čitalac na potrošača. Kritike upućivane zadnjih godina i manje-više izraženo nezadovoljstvo su bar dijelom protiv baš takve osnove. Na duže staze niko nije zadovoljan da se tretira samo kao mogući kupac. Svi žele više, između ostalog žele biti respektovani članovi društva: stvarni građani. Kao takvi, žele da mediji budu sredstva obaveštavanja, mjesto za dijalog, mogućnost

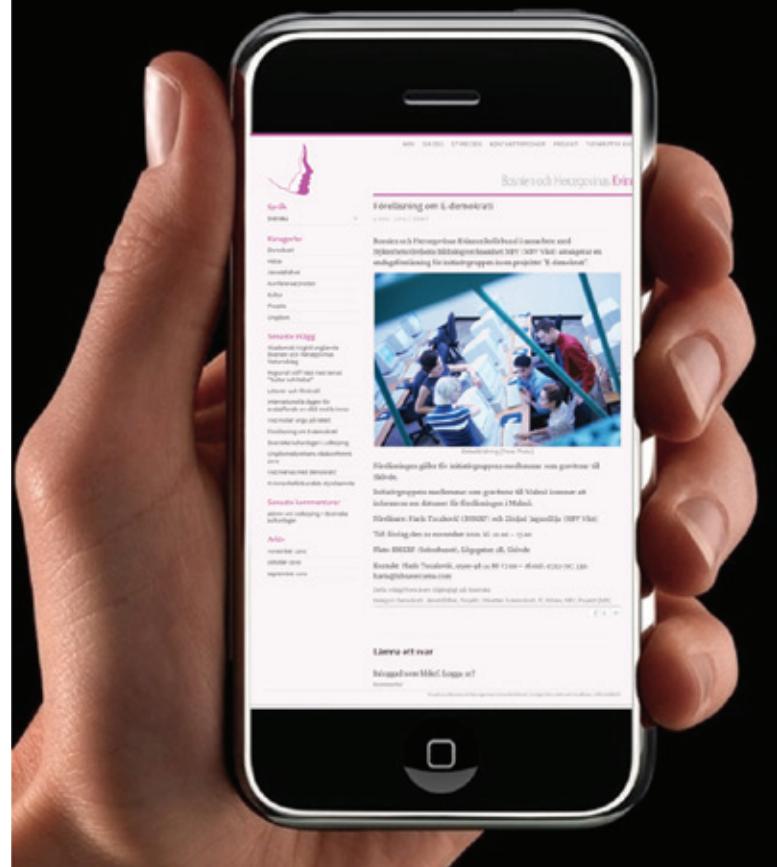
1. Statkontoret, 1998: *Offentlig förvaltning och demokrati i informationssamhället* (1998:2). s. 45–57.

2. SOU 1999:12: Olsson, Anders R., 1999: *Elektronisk demokrati*. Demokratitredningens skrift nr 16. s. 36.

3. Ibid. s. 12.

Med Ungdomsstyrelsens bidrag till kvinnors organisation genomför Bosnien och Hercegovinas Kvinnoriksförbund projektet *Att bidra till ett elektroniskt demokratiskt samhälle* med målet att utveckla en jämställdhetsinriktad virtuell mötesplats som möjliggör den elektroniska demokratin utan att kräva någon större datakunskap. En kärngrupp på 10 frivilliga personer med olika erfarenheter i IT, media, datakomunikation, Internet, jämställdhet, demokrati m.m. kommer att anordna olika seminarier och föreläsningar för målgruppen (100 personer) och förmedla kunskapserna som kvinnor kan komma att använda för att kunna förbinda sig med andra kvinnor, byta erfarenheter om demokratin samt bevara och kräva kvinnors rättigheter i samhället.

"Detta handlar om verklig demokrati. Elektronisk demokrati är inte någon föreställning om ett framtid tillstånd utan helt enkelt dagens demokrati med ett tillskott av människor som använder informationsnätverken och teknologin som ett verktyg för sitt deltagande i demokratin... De flesta organisationer som finns idag måste bestämma sig för hur de ska använda Internet och elektronisk kommunikation för att representera och främja sina egna intressen. De organisationer som inte gör så under de kommande åren kanske inte existerar om tio år", anser Steven L. Clift som 1994 startade *Minnesota E-Democracy*, mest uppmärksammade projektet inom sitt gebit.¹

Nova stranica BH Saveza žena u Švedskoj www.bhkrf.se (WordPress, Web 2.0)

osmijeha", naglašava Mikael Löfgren u uvodu knjige *Sva moć medijima ili Dati narodu ono što želi.*⁴

Mediji su bez sumnje važan dio trgovine i vršenja vlasti. Posebno danas, kada su građani u prosjeku sve upućeniji, obrazovaniji i svjesniji.

4. McChesney, Robert W., 2001: *All makt åt medierna eller Ge folk vad folk vill ha?* Stockholm : Bokförl. DN. s. 12.

Slijedi semantički web kao dio Weba 3.0

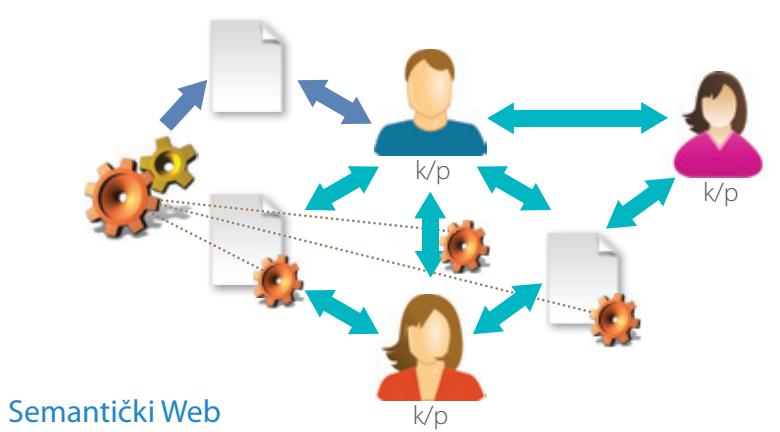
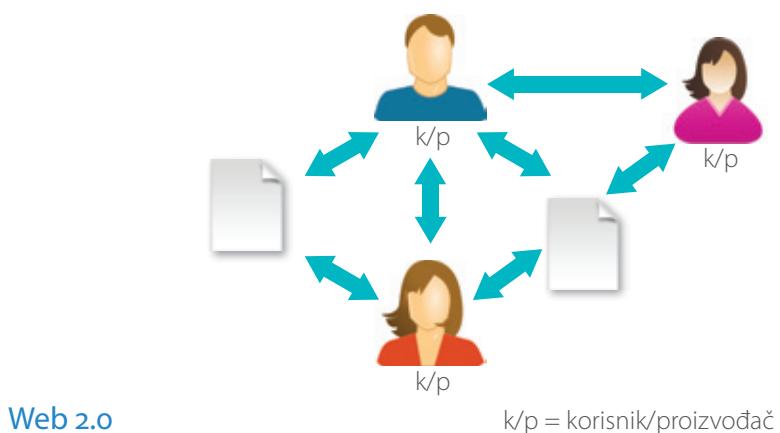
Elektronska demokratija ne predstavlja neko buduće stanje već jednostavno savremenu demokratiju uz doprinos osoba koje koriste informacijske mreže i tehnologiju kao alat za svoje učešće u demokratiji.

I ne čudi tolikih broj 'besplatnih' društvenih, tj. socijalnih medija, kanala, web-mailova i drugih servisa. I svi rade besprijekorno dobro za razliku od plaćenih web usluga po firmama, organizacijama i ustanovama gdje Internet počesto gnjavi.

Web 1.0, Web 2.0, Web 3.0, Web 4.0...

Www potiče iz projekta evropskog istraživačkog centra CERN (the European Organization for Nuclear Research). Tvorac je Englez Tim Berners-Lee, koji je krajem 1980-ih godina zasnovao *World Wide Web*. Prva web stranica je objavljena 6. avgusta 1991. na adresi <http://info.cern.ch>. Prvi grafički preglednik bio je Mosaic (1993.).

"Jedan web, slobodan i otvoren za sve. To je želja, naravno. Smatram da bi takva trebala biti budućnost. Jedna od najvažnijih stvari kod weba je da samo jednim klikom možete otići gdje želite. Ne postoji nikakav francuski ili engleski web. Povezani su i nisu izolovani. ↗

Web 1.0 (1991.–2003.) su obilježavali jednosmjerna komunikacija, statičke kućne stranice i online knjige gostiju, a pri dizajniranju ramovi (*framesets*), tabele, providni umetci za razmak (*spacers*), nepotrebno zmirkanje, GIF-dugmad itd.

Termin Web 2.0 se povezuje s Timom O'Reillyjem i *O'Reilly Media Web 2.0* konferencijom iz 2004. godine. Web 2.0 je aktuelna generacija weba s izraženom socijalizacijskom notom koja omogućava interaktivnu (uzajamnu) razmjenu informacija, interoperativnost (uzajamno djelovanje) i korisnički usmjereni dizajn.

Primjeri za Web 2.0 uključuju servise društvenih mreža (Facebook, Twitter), blogove, wiki, stranice za video razmjenu (YouTube), web servise (API), web aplikacije, *mashup* aplikacije koje povezuju informacije iz više izvora (Google Maps) i folksonomije (kolaborativno tagiranje).

Šta će donijeti Web 3.0? Pretpostavlja se da će uključivati semantički web, povećanu primjenu tehnologija za artificijelnu inteligenciju, transformaciju weba u uzajamnu bazu podataka, 3D...

Web 1.0 je povezivao informacije, Web 2.0 povezuje ljudе, Web 3.0 će povezivati znanja, a sveprisutni web (*ubiquitous web*) i sveprisutna kompjuterska tehnologija (*ubicomp, ubiquitous computing*) će nakon toga povezivati um i omogućiti da ljudi i stvari uzajamno komuniciraju i djeluju.

BH Savez žena na Internetu

Bosanskohercegovački savez žena u Švedskoj je nakon svoje registracije 20. februara 1998. ubrzo pokrenuo svoju kućnu stranicu na Internetu kod *Tele2* na adresi <http://home.swipnet.se/~w-95111/zena>.

U to vrijeme su uglavnom korištene usluge firmi *Tele2* i *Telia* čiji su serveri podržavali samo osnovni HTML kod i statičke web stranice.

Web adresa bihsavezzena.com je registrovana 20. avgusta 2001. i iznajmljen Windows konto na serveru

Tim Berners-Lee, tvorac World Wide Weba

(Foto: Silvio Tanaka, Wikipedia, 2009.)

→ Web nije podijeljen na dobre i loše dokumente, nije podijeljen na akademske ili komercijalne tekstove. Nema nikakve diskriminacije. Postoji samo jedan web, slobodan i otvoren za sve i to je njegova snaga”, izjavio je tvorac weba Tim Berners-Lee u Evropskom parlamentu na 8. godišnjem naučno-istraživačkom panelu STOA (Scientific and Technological Options Assessment) 1. decembra 2009.

Postoji samo jedan web, a Web 1.0, Web 2.0, Web 3.0 i Web 4.0 su samo nazivi koji određuju generacije njegovog razvoja.

Tim Berners-Lee

- ♦ Rođen 1955. u Londonu
- ♦ Završio studij fizike na Oxfordu
- ♦ Zasnovao web krajem 1980-ih godina
- ♦ Besplatno ponudio web na Internetu
- ♦ Osnovao World Wide Web Consortium pri Massachusetts Institute of Technology u Bostonu 1994.

Netiquette – Internet bonton

Netiquette je kovanica od "network etiquette" ili "Internet etiquette" (*etiquette = bonton*) i predstavlja skup društvenih konvencija koje olakšavaju uzajamno djelovanje (interakciju) na Internetu. Ta pravila su definisana u IETF RFC 1855.⁵ Međutim, poput mnogih internet fenomena, taj koncept se stalno mijenja i razlikuje od zajednice do zajednice.

Neka od opštih pravila:

- ♦ pišite kratko i jasno, i radi Vas i radi drugih, kraće poruke imaju veću šansu da budu pročitane
- ♦ pišite uljudno, bez psovki i bezobrazluka
- ♦ ne pišite isključivo velikim slovima; VELIKA SLOVA ZNAČE VIKANJE
- ♦ poštujte svoj i jezik drugih; uvijek koristite afrikate č, č, dž, đ, š, ž ili afrikate jezika kojim pišete; na kompjuteru ili mobitelu bez odgovarajuće tastature koristite transliteraciju (č = ch, č = c', dž = dzh, đ = dj, š = sh, ž = zh)⁶
- ♦ elektronska pošta nije sigurna; ne šaljite poruke koje ne biste poslali običnim pismom
- ♦ napišite kratak naslov poruke (ämne/subject) tako da jasno upućuje na sadržaj; ne mijenjajte sadržaj poruke koju proslijedujete; osobnu poruku možete proslijediti samo uz dozvolu pošiljaoca
- ♦ držite se teme pri diskusijama; prvo pročitajte ranije diskusije
- ♦ porukama osobne prirode nije mjesto u diskusijama; za to se koristi e-mail
- ♦ ne šaljite lance sreće, nisu dozvoljeni na Internetu a pristup mreži Vam može biti uskraćen
- ♦ mislite na virusе, većinom se šire fajlovima programa za obradu teksta; nikad ne otvarajte priložene fajlove od nepoznatog pošiljaoca
- ♦ poštujte autorska prava nad materijalima koje objavljujete
- ♦ poštujte zakon, nije dozvoljeno – pozivati ili širiti tuđi poziv na kršenje zakona; činiti ili širiti izjave koje diskriminišu ili okrivljaju drugu rasu, boju kože, pol, religiju, etničku pripadnost ili seksualnu narav; širiti pornografske slike; činiti ili širiti uvrede ili klevete; prijetiti ili uznemiravati pojedince i organizacije itd.
- ♦ lažno predstavljanje je zabranjeno
- ♦ budite oprezni pri elektronskom komuniciranju, ono izaziva spontano reagovanje na način kako nikada ne biste reagovali u razgovoru s osobom koju ne poznajete; dobro razmislite prije slanja poruke ili priloga u diskusijama, posebno kada se radi o personalnoj kritici; bolje je napustiti diskusiju nego uzvraćati na isti način
- ♦ bilježi se sve što pišete, izbjegavajte ono za šta biste kasnije mogli odgovarati

5. The Internet Engineering Task Force, RFC 1855: Netiquette Guidelines. <http://tools.ietf.org/html/rfc1855>. Retrieved 2009-10-18. Vidi i [http://www.passagen.se/funktioner/hjalp/internet/internet_dok/netiquette.shtml](http://www.hr-netiquette.org; http://www.passagen.se/funktioner/hjalp/internet/internet_dok/netiquette.shtml)

6. Ovu i još neke preporuke sam ovdje dodata na osnovu drugih smjernica.

Ne pišite isključivo velikim slovima; VELIKA SLOVA ZNAČE VIKANJE

Web 1.0 je povezivao **informacije**, Web 2.0 povezuje **ljudi**, Web 3.0 će povezivati **znanja**, a sveprisutni web (*ubiquitous web*) i sveprisutna kompjuterska tehnologija (*ubicomp*) će nakon toga povezivati **um** i omogućiti da ljudi i stvari uzajamno komuniciraju i djeluju.

Ubicomp podrazumijeva da ljudi i mašine budu povezani u gigantski bežični network i to može značiti do sada najveću prijetnju za osobni integritet.

web hotela Admax koji je omogućavao ASP (*Active Server Pages*), tj. upotrebu dinamički generiranih stranica. Stranice BH Saveza žena su tada redizajnirane prema uzoru na stranice Volovoa, uz izražen ženski ton.

To je praktično sadašnji izgled stranica koje su u prvoj polovini ovog desetljeća zaista bile top u svojoj kategoriji, među stranicama švedskih organizacija. Prema tadašnjim tehnološkim mogućnostima i standardima stranice su radene za rezoluciju ekrana 640 x 400 tačkica, dok se prema današnjim standardima vrši prilagođavanje širini ekrana od 1024 tačkice.

U stranice je 2004. ubaćen CSS (*Cascading Style Sheets*) što je omogućavalo centralizovano upravljanje njenim izgledom (izborom slova, boja itd.).

Potreba za efikasnijom i bržom komunikacijom članova Glavnog odbora zahtijevala je bolji E-mail servis. Izabran je Merak Mail (IceWarp Mail Server) i radi toga je stranica 2006. sa Admaxa prebačena na američki web hotel Viux.

Nakon kraćeg vremena Viux je skinuo Merak Mail s liste svojih usluga i zbog toga smo ponovo potražili rješenje u Švedskoj, ovog puta kod firme Binero. Prema ↗

Ramiza Karamehmedović je pravo odradila grupu BH Saveza žena na Facebooku, grupa već ima 196 članova i svakodnevno raste.

→ *Internetworldu* to je najbolji web hotel u Švedskoj. No i Binero je prošle godine ukinuo Merak Mail, navodno zbog tehničkih nedostataka. Kod Binera se, po mojoj procjeni, radilo o cijeni i sve većem broju korisnika koji su jednostavno progutali i prerasli snagu servera. Binero je ove godine postavio beta (probnu) verziju Roundcube E-maila, a 23. novembra 2010. uveo novi E-mail servis razvijen na osnovu stabilne verzije Roundcube 0.4. Taj mail zadovoljava naše potrebe, ali je daleko od onoga što pružaju Merak Mail server ili Microsoft Exchange Server.

2006. godine smo počeli razvoj vlastitog intraneta i tu su do februara 2008. bili pohranjivani svi najvažniji dokumenti našeg

saveza (zapisnici, pravilnici, ugovori), a pristup su imali članovi Glavnog odbora i kontakt osobe iz naših udruženja i sekcija, ukupno 33 korisnika. Pošto je razvoj ASP-a prekinut, a Microsoft se preusmjerio na ASP.NET, jedino rješenje je bilo raditi na novoj stranici BH Saveza žena zasnovanoj na ASP.NET-u (Windows server) ili PHP-u (Linux server).

Decembra 2009. nam je Ungdomsstyrelsen odobrio projekt o E-demokratiji (*Att bidra till ett elektroniskt demokratiskt samhälle/Doprinos elektroniskom demokratskom društvu*) i tada smo registrovali dvije nove adrese na internetu, www.bhkrf.se – predviđenu za našu novu stranicu i www.žena.se – predviđenu za list *Žena*.

Tokom *Trafficking-konferencije*, od 11 do 13. juna 2010. u Göteborgu, dogovoreno je sa Ramizom Karamehmedović da pokrene grupu BH Saveza žena na Facebooku.⁷ I Ramiza je to pravo odradila, grupa već ima 196 članova i svakodnevno raste. 31. oktobra smo se pojavili i na Twitteru (Cvrkutu).⁸

Cilj projekta o E-demokratiji je razviti virtuelno mjesto susreta, odnosno web stranicu usmjerenu na rodnu ravnopravnost (*jämställdhetsinriktad virtuell mötesplats*) koja omogućava elektronsku demokratiju bez većih kompjuterskih znanja. Inicijativna grupa od 10 dobrovoljaca s različitim iskustvima u vezi IT, medija, kompjuterskih komunikacija, Interneta, rodne ravnopravnosti, demokratije itd. bi organizovala predavanja za

7. <http://www.facebook.com/group.php?gid=125548514151774>
8. <http://twitter.com/#!/bhkrf>

Bosnien och Hercegovinas Kvinnoriksförbund

Inlägg Hej, bhkrf.se Logga ut
Panel Innehållsläckning Hjälp

Skapa nytt inlägg

Föreläsning om E-demokrati

Permalänk: http://www.bhkrf.se/2010/11/04/föreläsning-om-e-demokrati/ Redigera Visa inlägg Hamta kortlänk

Ladda upp/Infoga

Språk
Language of this: Svenska
Engelska Bosniska Svenska

Publicera
Spara utkast Förhandsgranska
Status: Utkast Redigera
Synlighet: Publkt Redigera
Publicera direkt Redigera
Flytta till papperskorgen Publicera

Inläggsetiketter
Lägg till ny etikett Lägg till
Separera etiketter med kommatecken
E-demokrati IT Moten NBV Projekt
Välj från de mest använda etikettarna

Inlägg

- Inlägg
- Skapa nytt**
- Kategorier
- Inläggsetiketter
- Media
- Länkar
- Sidor
- Kommentarer
- Utseende
- Tillägg
- Användare
- Verktyg
- Inställningar
- Events Calendar
- Galleri
- WPML

Bosnien och Hercegovinas Kvinnoriksförbund i samarbete med Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet NBV (NBV Väst) arrangerar en endagsföreläsning för initiativgruppen inom projektet "E-demokrati".

Sökväg: Word count: 0 Utkast sparad kl 10:33.

Utdrag
Skövde, BHKRF (Soberhuset), Lögegatan 28 | den 20 november 2010, kl. 10.00 – 17.00 | Bosnien och Hercegovinas Kvinnoriksförbund i samarbete med Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet NBV (NBV Väst) arrangerar en endagsföreläsning för initiativgruppen inom projektet "E-demokrati".
Utdrag är en handskriven valfri summering av innehållet i ditt inlägg som kan användas i temat. Lär dig mer om manuella utdrag.

Skicka trackbacks
Skicka trackbacks till:
(Separera flera URLer med mellanslag)

Trackbacks är ett sätt att notifera andra bloggsystem att du har länkat till dem. Om du länkar till en annan WordPress-webbplats så kommer dom att notificeras automatiskt med [trackbacks](#), inget behöver då anges.

Egna fält
Lägg till nytt eget fält:

Namn	Värde
= Valj =	
Ange nytt	

Lägg till eget fält.

Egna fält kan användas för att lägga till extra metadata som du sedan kan [hamta via ditt tema](#).

ciljnu grupu (100 osoba) i prenosila znanja koja bi žene mogle koristiti za povezivanje s drugim ženama, razmjenjivanje demokratskih iskustava, zaštitu i borbu za prava žena u društvu.

Pošto su stranice www.bihsavezzena.com zasnovane na ASP-u i ASP.NET-u, i probe nove stranice početkom 2010. su takođe rađene na osnovu Microsoftovih tehnologija. Međutim, DotNetNuke sistem za upravljanje web sadržajem (*CMS – Content Management System*) zasnovan na Microsoft.NET tehnologiji je prekomplikovan za naše potrebe i avgusta 2010. je rad na novoj stranici preusmjeren na WordPress platformu, koja je danas vodeći alat za objavljivanje na Internetu.

WordPress

WordPress je besplatan i danas sigurno najpopularniji sistem za upravljanje web sadržajem (cms) usmjeren na estetiku, web standarde i jednostavno korištenje.

Privatne osobe i multinacionalne kompanije, medij-ske kuće, novinari, udruženja, organizacije, ustanove, političari, univerziteti, web dizajneri, đaci, studenti... *The New York Times, Reuters, Wall Street Journal, The Times, CNN, CBS, MTV, eBay, zdnet, Apple, Adobe, Philips, Pepsi, Samsung, Dell, McAfee, University of Berlin, Boston College, Larry King, Martha Stewart,*

Jane Fonda, ви Savez žena u Švedskoj... preko 25 miliona osoba, firmi i organizacija je izabralo WordPress za svoje predstavljanje na Internetu.

A kako je sve počelo?⁹ Devetnaestogodišnji bručoš Matt Mullenweg (1984.) koristio je za objavljivanje na svom blogu program b2/cafelog i januara 2003. dobio obavještenje da se taj program neće dalje razvijati. Mullenweg, frustriran zbog nedostatka dobrog programa za blog, odlučio je tada razviti slobodnu (*open source/otvoreni kod*) verziju tog programa. Već maja 2003. su on, Mike Little i Michel Valdrighi (razvojni programer b2/cafelog) lansirali WordPress 0.7.

Tada vodeći blog alat Movable Type naglo je izgubio na popularnosti 2004. kada je uveo verziju 3.0 prisilivši korisnike da plaćaju usluge koje su do tada bile besplatne. Mullenweg je odlučio da njegovi programi ostanu besplatni, a korisnici Movable Type su ubrzano prelazili na WordPress. Avgusta 2005. osnovao je firmu Automattic radi daljeg razvoja WordPressa i 2006. prešao granicu od 1,5 miliona korisnika. Usto je išao i enorman ekonomski uspjeh Automattica.¹⁰

Snagu WordPressa pokazuje i odluka Microsofta od 27. septembra 2010. da 30 miliona korisnika prebací sa svoje platforme Windows Live Spaces na WordPress.

9. "WordPress regerar!". *WordPress guiden*, 1–2010, 9–11.

10. Ibid.

Registracija korisnika je vrlo jednostavna, na našoj stranici [bhkrf.se](#) kliknite na link *Registracija*, odaberite korisničko ime, upišite Vaš E-post i registrujte se. Šifra će automatski biti poslana na Vaš E-post.

→ WordPress hosting

Za konkretnu upotrebu WordPressa na internetu potreban je web hosting (*hotel, domaćin*) i odgovarajući server (*poslužitelj*), u ovom slučaju Linux, koji podržava programski jezik PHP i bazu podataka MySQL.

Korisnik ima dvije osnovne alternative – prva je besplatno registrovati svoju stranicu na wordpress.com, a druga zakupiti prostor na nekom web hotelu koji omogućuje upotrebu WordPressa i tu instalirati programe besplatno preuzete (*download*) sa stranice wordpress.org.

Wordpress.com pruža prostor od 3 GB na više servera u USA, ali ne i intenzivniji promet na stranici. Usto, korisnik ne može instalirati novu temu ili dodatak (*til-lägg/plugin*), sve što je "više od igre" se plaća.

Nova verzija, WordPress 3.0, omogućuje upotrebu na hiljade stranica na istom prostoru, odnosno formiranje prave web zajednice (*community*) proizvođača/korisnika web informacija. BH Savez žena u Švedskoj za svoje stranice iznajmljuje web hotel Binero i ima mogućnost postavljanja neograničenog broja domena. Trenutno radimo probe višestrukih web stranica s ciljem da svim našim udruženjima, kontakt osobama i saradnicima omogućimo postavljanje vlastitih stranica na tom prostoru.

Registracija i korisnički nivoi

Registracija korisnika je vrlo jednostavna, na našoj stranici [bhkrf.se](#) kliknite na link ⇒ *Registracija* (*Registrera*), odaberite korisničko ime (*användarnamn*),

The screenshot shows the WordPress registration form in Swedish. At the top, there is a large 'W' logo followed by the word 'WORDPRESS'. Below the logo, a yellow button says 'Registrera dig på den här bloggen'. The main form has two input fields: 'Användarnamn' (Username) and 'E-post' (Email). A note below the fields says 'Ett lösenord kommer att skickas till dig per e-post.' (A password will be sent to you via email.) To the right of the fields is a blue 'Registrera' button. At the bottom of the form, there are links 'Logga in' and 'Glömt lösenordet?'.

upišite Vaš e-post (*e-mail*) i registrujte se. Šifra (*lösenord*) će automatski biti poslana na Vaš e-post.

Registracijom dobijate pristup funkcijama i informacijama koje ne vide obični posjetioci, npr. privatne ili stranice zaštićene šifrom, članstvo u korisničkim grupama, slanje poruka drugim korisnicima itd.

WordPress ima slijedeće korisničke nivoe (*användarnivåer*), tj. ovlaštenja (*behörigheter*) – preplatnik (član, abonent), saradnik, autor, urednik, administrator i super administrator (samo na umreženim stranicama).

Napišite prvi prilog

Za pisanje priloga u WordPressu trebate imati korisnički nivo *saradnik* ili viši. Administrator stranice [bhkrf.se](#) će svim članovima Glavnog odbora i kontakt osobama iz naših udruženja/sekcija odmah po njihovoj registraciji dodijeliti korisnički nivo *saradnik*.

I svi ostali koji žele sarađivati na stranici [bhkrf.se](#) mogu se obratiti na e-mail webmaster@bhkrf.se i odmah će dobiti korisnički nivo *saradnik*.

Prijavite (ulogujte) se na stranicu [bhkrf.se](#), kliknite na link ⇒ *Inlägg* ⇒ *Skapa nytt* i otvorite vam se panel/prozor ⇒ *Skapa nytt inlägg* (vidjeti sliku na prethodnoj strani).

Na desnoj strani panela odredite jezik priloga ⇒ *Språk* (bosanski, švedski ili engleski), upišite naslov ⇒ *Ange titel här* a zatim i tekst priloga. Odredite kategorije priloga ⇒ *Kategorier* i označe ⇒ *Välj från de mest använda etikettarna*.

Sačuvajte (šparajte) kao nacrt/skicu ⇒ *Spara utkast* i provjerite kako izgleda na stranici ⇒ *Förhandsgranskning*. Kada se uvjerite da je sve kako ste planirali – pošaljite administratoru na provjeru ⇒ *Skicka till granskning*.

Administrator će Vam nakon prvih par priloga dodijeliti nivo *autor* – tako da ćete moći samostalno uređivati i objavljivati svoje priloge, unositi podatke u

WordPress – korisnički nivoi

- preplatnik (*prenumerant/subscriber*) – može pisati komentare, primati vijesti, otvarati stranice zaštićene šifrom itd.
- saradnik (*medarbetare/contributor*) – može pisati i uređivati svoje priloge ali ih ne može objavljivati niti može dodavati multimedijiske datoteke
- autor (*författare/author*) – može objavljivati i uređivati svoje priloge
- urednik (*redaktör/editor*) – može objavljivati i uređivati svoje priloge drugih osoba, regulisati komentare, postavljati linkove i kategorije itd.
- administrator (*administratör/administrator*) – ima potpuna ovlaštenja i može npr. mijenjati temu, instalirati dodatke, davati ovlaštenja korisnicima itd.
- super administrator (*superadmin/super admin*) – kod umreženih/višestrukih stranica ima potpuna ovlaštenja u mrežnoj administraciji (*network administration*) i kontrolu nad cijelom mrežom.

Add Event

[Add Event >](#)

Title	10 år av "Kvinna 2000" Helsingborg / 10 godina "Žena 2000" Helsingborg
Plats	Helsingborg, Södergatan 65
Description	Kvinnosällskapet "Kvinna 2000" Helsingborg firar sitt 10 års jubileum på Tjejträffen med utställningen "Vår tradition gammalt och nytt" // Društvo žena "Žena 2000" Helsingborg obilježava svoju 10-godišnjicu u programu Tjejträff izložbom "Naša tradicija, staro i novo"
Start Date (YYYY-MM-DD, if blank will be today)	2010-11-27
Start Time (HH:MM, can be blank)	15:00
End Date (YYYY-MM-DD, if blank will be same as start date)	
End Time (HH:MM, can be blank)	21:00
Visibility Level	Public
Create Post for Event	<input type="button" value="Create Post"/>
Add Event >	

kalendar događanja i dodavati multimedijalne datoteke (foto galerije itd.).

Kalendar događanja

Kliknite na lijevoj strani na \Rightarrow Events Calender (Kalendar događanja/Evenemangskalender) \Rightarrow Add Event (Dodaj događaj/Lägg till evenemang) i otvorite se panel \square Add Event.

Prema gornjoj slici upišite osnovne podatke o događaju. Za datum (2010-11-27) i vrijeme (15:00) koristite međunarodni sistem označavanja.

Ako želite događaj povezati s nekim prilogom, otvorite taj prilog \Rightarrow Inlägg \Rightarrow Hämta kortlänk (u konkretnom primjeru <http://www.bhkrf.se/?p=1849>) i sačuvajte broj priloga (u ovom slučaju 1849). Kliknite na taj

događaj u kalendaru i otvorite se panel \square Edit Event (Uredi događaj). U polje \Rightarrow Post ID upišite broj priloga.

Foto galerija

Na našoj stranici, kao dodatak, instalirana je vrlo popularna NextGEN Gallery (prema podacima WordPressa ima već preko 2,5 miliona korisnika). Postavljanje fotografija u ovu galeriju je vrlo slično postupku s foto galerijom na Facebooku.

Kliknite na lijevoj strani na \Rightarrow Galleri \Rightarrow Lägg till galleri/bilder (Dodaj galeriju/slike) i otvorite se panel \square Ladda upp bilder. Kliknite na \Rightarrow Skapa nytt galleri (Napravi novu galeriju) i napišite naziv mape u kojoj želite da slike budu sačuvane (šparane). Pošto je predviđen veći broj korisnika, najzgodnije je mapu označiti datumom i mjestom, npr. 101120 _ boras (dozvoljeni znaci za naziv slike i mape su: a-z, A-Z, 0-9, -, _).

Kliknite na \Rightarrow Ladda upp bilder (Učitaj slike) \Rightarrow Välj galleri (Izaberite galeriju) i izaberite galeriju (u ovom slučaju 101120 _ boras). Kliknite na \Rightarrow Bläddra... (Listaj...) i markirajte odjednom sve slike koje želite postaviti na stranicu. Kliknite na donji link \Rightarrow Ladda upp bilder (Učitaj slike) i NextGEN Gallery će automatski učitati sve markirane slike i za njih napraviti minijature (thumbs). Maksimalna širina slike je podešena na 1280 tačkica.

Kliknite na lijevoj strani na \Rightarrow Hantera galleri (Uredi galeriju), odaberite galeriju i sačuvajte joj ID (u ovom slučaju je ID=10), u polju Titel (Naslov) promijenite naziv galerije u stilu Mjesto, datum (u ovom slučaju 101120 _ boras \Rightarrow Borås, 2010-11-20), a u polju Beskrivning (Opis) upišite osnovne podatke o tom događaju. NextGEN Gallery omogućuje sortiranje i okretanje slika, upisivanje njihovih naziva, oznaka (etiketa), podešavanje minijature itd.

Zatim trebate samo upisati kod [nggallery id=10] na stranici predviđenoj za foto galeriju. *

TV, bredband & telefoni

Byt till Bredbandsbolaget och få 14 tv-kanaler, vårt snabbaste bredband och telefoni för endast 249 kronor i månadsavgift i ett helt år.

249:-
i månadsavgift
i ett år

Beställ på **bredbandsbolaget.se** eller ring **0770-777 000**

Bindningstid 24 mån. Pris efter 12 mån: 99 kr. Kortavgift 299 kr/halvår. Erbjudandet gäller tom 28/2 2011 och förutsätter bredband och telefoni från Bredbandsbolaget. Lägsta totalkostnad 9 536 kr (Bredband 100, Telefoni & TV Bas, År 1: 249 kr x 12 mån, År 2: 438 kr x 12 mån, Kortavgift 299 kr x 4, Fraktavgift 96 kr). Angerrätt 14 dagar vid distansköp. Uppsägningstid 3 kalendermånader för TV och bredband, 1 kalendermånad för telefoni. Tekniska begränsningar gör att tv inte kan levereras till alla adresser. Går inte att kombinera med andra erbjudanden. Mer info och villkor på [bredbandsbolaget.se](#)